

İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi

Mayıs 2008'de açılmış olan müze, İstanbul'un en güzel mekanlarından biri olan Gülhane Parkı'nda, eski saray duvarlarının Has Ahırlar kısmında 3500 m2 lik bir alanda yayılmış olarak bulunmaktadır.

Tarihi binanın girişi önünde, arap-islam coğrafyasının bilim tarihi açısından en anlamlı çalışmalarından birine dayanarak yapılmış olan bir yerküre, ziyarete davet etmektedir. Halife el-Memun'un (hilafeti: 198-218 H./ 813-833 M.) emri üzerine, küresel tasarım ile hazırlanan dünya haritası o zamanlar tanınan dünyanın coğrafyasını şaşırtıcı bir doğrulukta göstermektedir. Memun'un haritasının ortaya çıkarılması, üzerinde yapılan bilimsel çalışma ve kürenin müzede sergilenmesi, ziyaretçileri bekleyen 500 ün üzerindeki diğer eserler gibi, 1982 yılında Frankfurt Goethe Üniversitesine bağlı Arap-İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü'nü kurmuş olan **Profesör Fuat Sezgin**'in yorulmak bilmeyen araştırmaları sayesinde gerçekleşmiştir.

Arab-İslam yazma eserleri üzerinde yıllar süren bilim-tarihsel yoğun çalışmalar, bu müzede sergilenen ve bugün ziyaretçisine eşsiz bir bilimsel yolculuğu mümkün kılan eserlerin zeminini

oluşturmuştur. 9-17. yüzyılların bilimsel ve teknik gelişmelerini yansıtan bu eserler, detaylarına sadık kalarak hazırlanmıştır. İlk olarak bilim tarihinin değişik disiplinlerdeki evrimini kapsamlı bir şekilde takip etme imkanı sunmakla İstanbul'daki müze dünya çapında bir yenilik arz etmektedir. Astronomi, coğrafya, gemicilik, zaman ölçümü, geometri, optik, tıp, kimya, mineraloji, fizik, teknik, mimari ve harp tekniği sahalarında sistematik bir düzenle sergilenen eserler göstermektedir ki, arap-islam bilimlerinin büyük keşif ve buluşları – arapca o dönemde evrensel bilim dili idi- , değişik yollardan Avrupa'ya gelmiş, orada kabul bulmuş ve alınarak adapte edilmişlerdir. Evrensel bilim tarihi, ziyaretçiye sürekliliği bozulmadan sunulmaktadır; bu, özellikle arap-islam dünyasındaki yeniliklerin Avrupa tarafından alınışı, maketler aracılığı ile karşılıklı sergilendiğinde göze çarpmaktadır.

İslam kültür çevresinin bilim tarihindeki seçkin çalışmaları hem görülmekte, hem de levhalardaki metinler vasıtasıyla çok dilde ve detaylı olarak açıklanmaktadır. İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi sevindirici bir şekilde, Avrupa müzelerinin eğilimine uyarak ziyaretçilere, sergilenen eserle ilgili sadece birkaç satır bilgi aktarmakla kalmıyor; bilakis, ziyaretçiyi zaman ayırmaya ve bilim tarihinin bu eşsiz sergisini daha derinden anlamaya davet ediyor. Müzeyi gezmiş olmak, ziyaretçiyi, Prof. Fuat Sezgin'in 5 cilt olarak yayınlanmış eseri vasıtası ile (almanca ve fransızcasının yanısıra 2007 yılından itibaren türkçesi de mevcut) İslam bilim ve teknik tarihinin etkileyici dünyasını daha yakından tanımaya teşvik etmektedir.

İstanbul'daki İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi, bir taraftan bilimsel eserlerin estetik ve öğreticiliği, diğer yandan bıraktığı intiba ve kazandırdığı bilgi ile özel bir etkileyici güce sahip. İstanbul böylece geniş ve bilim tarihi açısından anlamlı, doğu-batı ilim kültürünü birleştiren bir köprü kazandı ve 2010 yılının Avrupa Kültür Başkenti olmasının yanında bu özelliği ile de ziyarete çağırıyor.